

Cova de cal Magí Rossell

Torrelles de Foix

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: En la cinglera que hi ha sota l'antiga masia de Cal Magí Rossell
Alçada: 510

Coordenades:

Latitud: 41.42155
Longitud: 1.56006
UTM Est (X): 379672
UTM Nord (Y): 4586555

Classificació

Número de fitxa 08288 - 49
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Prehistòric Neolític Edats dels Metalls
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya
Número inventari Si. CCAA-4477
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08288A04400002
Autoria de la fitxa Ainhoa Pancorbo Picó
Data de registre de la fitxa: dl., 26/11/2018 - 01:00

Descripció

Es tracta d'una cavitat amb un recorregut aproximat d'uns 57 metres de llarg, en realitat una diàclasi matriu, eixamplada posteriorment per processos corrosius i d'erosió mecànica. Presenta un estat de descalcificació avançat, amb processos clàstics localitzats. L'entrada s'obre al sud i, a poca distància d'aquesta, es troba una cambra de prop de 3 m d'amplada. Al costat esquerre, a un parell de metres de desnivell, comença un llarg passadís. Per accedir-hi cal salvar la boca d'un pou molt profund i, un cop a l'interior, resulta força perillós, ja que el sòl, format per esllavissaments, no és ferm.

A la dècada de 1950 s'hi van dur a terme treballs que han permetre documentar, entre d'altres elements, fragments de vasos carenats, vasos ovoides, bols, cordons llisos, pastes en general de coloració vermella fosca, superfícies rugoses i allisades. També una làmina de sílex blanc opac amb retocs bifacials, prop de l'entrada de la cova. Una fletxa de bronze amb peduncle i aletes. També es cita una dena de collaret de bronze que en realitat és el bedoll d'un picarol de fura. Pel que fa a la indústria òssia, 1 ullal de senglar i una altra peça treballada, de forma arquejada.

L'any 1990, durant la localització del jaciment per part de l'equip d'arqueòlegs que realitzava la Carta Arqueològica, es va recollir un fèmur humà sencer i un fragment de ceràmica brunyida. La presència d'elements clarament relacionables amb inhumacions i/o cremacions fan pensar en una utilització funerària de la cova. Els objectes d'ornament també ajuden a confirmar la hipòtesi d'un ús funerari de la cavitat. Pel que fa a la cronologia, se centra a l'entorn del bronze mitjà (Ribé, Cebrià, Senabre, 1990)

Observacions:

Aquesta cavitat és coneguda com la Cova de Cal Magí Rossell, ja que està situada molt a prop de les runes d'aquesta masia. Posteriorment va ser batejada pels espeleòlegs com a l'Avenç del Foc.

S'hi accedeix des de la carretera BV-2122 (Torrelles de Foix-Pontons). Passat el km 4,5, a mà dreta, hi ha un desviament indicat amb el rètol "Plana de les Torres", que és una urbanització. La pista asfaltada puja més de 2 km, fins arribar a un coll. En aquest punt s'ha d'agafar un trencall a la dreta indicat amb el rètol "Santa Maria de Foix". Dels dos camins cal seguir el que va en direcció nord/nord-est. Després cal passar Can Rossell de les Bassagues i seguir cap al sud-oest. Les runes de l'antiga masia de Cal Magí Rossell (o de Can Rossell Nou) s'emplacen en una clariana antigament conreada, uns 100 metres per damunt del llit del riu Foix, que davalla pel nord/nord-est. Abans d'arribar a Cal Magí s'han de deixar enrere les runes de Ca l'Isidre i també travessar un torrent. La cova es troba al peu del cingle que hi ha sota les runes de la casa. Per accedir-hi s'ha de resseguir, des de la casa i per dalt de la cinglera, uns 200 metres cap al sud/sud-oest, enmig de feixes de conreu abandonades. Cal baixar al primer replà sota el cingle i retornar en direcció contrària per un corriol fins l'alçada de les runes de la casa.

Fotos i plànols cedides pel Grup d'Espeleologia de Badalona (GEB, 2017)

Història

La cova va ser descoberta per Josep Maria Masachs, col·laborador de la Secció d'Arqueologia del Museu de Vilafranca, a principi dels anys 50. Poc després, a partir de l'abril de 1952, es van iniciar els treballs d'excavació, amb en Pere Giró i altres membres del Museu, que van consistir en l'obertura de dues cales. La cavitat va ser explorada posteriorment per diferents grups d'espeleologia que han anat ampliant les dades referents a la seva morfologia i característiques principals, tot i que es desconeix si es van documentar materials arqueològics. Hi ha informació sobre l'exploració efectuada pel Grup Excursionista del Museu de Vilafranca, afiliat a l'Agrupació Excursionista Catalunya dins del Grup d'Exploracions Subterrànies (E.R.E.), a finals de 1958. Durant la primera meitat dels anys 70 altres grups també van realitzar aixecaments topogràfics, fotografies i documentació bio-espeleològica: el G.R.E.V. (Grup de Recerques Espeleològiques de Vilanova i la Geltrú) i el S.I.R.E. De Sants, Barcelona. Segons Pere Giró, l'abril de 1967 va descobrir-se el robatori d'una sèrie de materials arqueològics exposats a les vitrines del Museu de

Vilafranca, entre les que hi havia la "flecha de bronce de la Cueva de Cal Magí Rossell (Torrelles de Foix)"

Bibliografia

GIRÓ, Pere. 1954. "De arqueología comarcal". Boletín de la Biblioteca-Museo Balaguer. II, p.55-58.

GIRÓ, Pere.1960. "Museo Arqueológico de Villafranca del Panadés". Memorias de los Museos Arqueológicos. [Madrid] Vol. XVI-X (1960), p.235.

MASACHS, Josep Maria (1976) "Las armas y útiles de bronce hallados en el Panadés". A: XIII Congreso Nacional de Arqueología (Huelva, 1973). Zaragoza, 1975. p.455-464. Reeditat a Vilafranca del Penedès, Museu de Vilafranca.

RAURET, Ana Maria. (1963). El proceso de la primitiva población del Panadés. Barcelona, 1963. p.130. Tesi de Llicenciatura per la Universitat de Barcelona.

RIBÉ, Genís; CEBRIÀ, Artur; SENABRE, Maria Rosa. (1990). "Carta Arqueològica de l'Alt Penedès". Vilafranca del Penedès.

VIRELLA, Xavier. "41 visita coneguem el Penedès: Torrelles de Foix". Gran Penedès. 9, p.12.
invarque.cultura.gencat.cat

